

Advies zienswijze (ontwerp)begroting GGDrU 2027

Van: Raadsrapporteurs GGDrU: Marcel Verweij en Cees Vis

Datum: 27 mei 2026

Inleiding

GGDrU biedt jaarlijks de (ontwerp)begroting van het daaropvolgende jaar aan de raad aan voor zienswijze.

Deze procedure biedt de raad de mogelijkheid om te reageren op de begroting en wensen, zorgen en aandachtspunten mee te geven, voordat het algemeen bestuur van GGDrU een definitief besluit neemt. De ontvangen zienswijzen worden verzameld en betrokken bij de verdere besluitvorming.

Er is, in dit geval, sprake van een beleidsarme begroting.

Raadsplatform

Het Raadsplatform GGDrU heeft op maandag 11 mei een startbijeenkomst gehad ten kantore van de GGDrU te Zeist. Tijdens deze startbijeenkomst is vooral sprake geweest van kennismaking tussen de leden van het nieuwe raadsplatform, de begeleiding vanuit de griffie en de directeur en enkele medewerkers van de GGDrU. Nog niet alle gemeenten uit de regio Utrecht hebben hun raadsrapporteurs en/of linking pins kunnen afvaardigen.

Het eerste officiële raadsplatform overleg, heeft plaats gevonden op dinsdag 25 mei jl. en inmiddels is een groot deel van de gemeenten in dit overleg vertegenwoordigd.

Ten tijde van het overleg van dit raadsplatform blijkt dat:

- 14 van de 26 deelnemende gemeenten nog geen informatie beschikbaar hebben over een al dan niet in te dienen zienswijze,
- een vijftal gemeenten hebben inmiddels aangegeven dat zij geen zienswijze zullen indienen,
- zeven gemeenten (waaronder Vijfheerenlanden) hebben inmiddels wel een zienswijze opgesteld.

Naar verwachting zullen nog enkele zienswijze in komende tijd worden toegevoegd.

(ontwerp)Begroting GGDrU 2027

Er wordt aangegeven dat er hier sprake is van een 'beleidsarme' ontwerpbegroting, maar, met het oog op de beeldvorming van de raad, hebben wij toch een overzicht samengesteld van diverse aandachtspunten, die in de beschikbare zienswijzen worden gesignaleerd.

Wij geven u hierbij een overzicht van de -in de diverse zienswijzen- tot nu toe genoemde aandachtspunten:

Crisis- en Pandemische paraatheid, infectieziekten-bestrijding en vaccinatiëgraad:

-Waardering voor het feit dat het kabinet inmiddels heeft toegezegd per 1 januari 2029 structurele middelen beschikbaar te stellen, maar deze zijn nog beperkt zichtbaar in het meerjarenbeleid en de risicoparagraaf van de begroting. Er wordt voor gepleit dat deze landelijke ontwikkelingen en bijbehorende financiële consequenties expliciet worden opgenomen in de begrotingswijziging 2027-1 en in opvolgende jaren, dan wel dat de impact, risico's en onzekerheden rondom pandemische paraatheid duidelijk worden geduid.

-Er wordt groot belang gehecht aan de blijvende aandacht voor infectieziekten bestrijding en het bevorderen van een hoge vaccinatiegraad, temeer daar er in de regio Utrecht sprake is van een afnemende vaccinatiegraad. Daarom wordt de GGDrU verzocht om deze gemeente overschrijdende thema's structureel onder de aandacht te blijven brengen bij het Rijk, zodat de benodigde capaciteit, financiering en voorbereiding duurzaam kunnen worden gewaarborgd.

Seksuele gezondheid:

-Er wordt benadrukt dat het essentieel is dat aanvullende seksuele gezondheidszorg en relationele en seksuele vorming structureel beschikbaar blijven, omdat deze bijdragen aan het voorkomen van soa's, hiv, onbedoelde zwangerschappen en seksuele grensoverschrijding. De GGDrU wordt verzocht om regionaal en landelijk te pleiten voor duurzame financiering en de raden te informeren over de voortgang.

Financieel meerjarenbeleid en transparantie:

-Er wordt geconstateerd dat realisatiecijfers van voorafgaande jaren en vergelijkende cijfers bij beleidsindicatoren ontbreken (p.32, ontwerpbegroting 2027 GGDrU). Er wordt verzocht deze toe te voegen, zodat de raad beter inzicht krijgt.

-Er wordt geconstateerd dat de formele grondslag voor kostenverdeling over gemeenten niet volledig inzichtelijk is. Er wordt verzocht om toe te lichten hoe de huidige werkwijze zich verhoudt tot de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling in deze.

AZWA-middelen en rolverdeling:

-Er wordt geconstateerd dat in de begroting wordt ingegaan op de inzet van AZWA-middelen, terwijl en integrale duiding van deze inzet en de daarbij behorende rolverdeling nog ontbreekt. Daarom wordt verzocht om in de definitieve begroting inzichtelijk te maken hoe met de AZWA-middelen wordt omgegaan.

Meerjarig perspectief forensische geneeskunde:

-De kosten voor forensische geneeskunde blijven stijgen, onder andere als gevolg van volumegroei. Er wordt verzocht om informatie die inzicht geeft over de verwachte ontwikkeling van deze kosten in de komende jaren.

Meld- en adviespunt bezorgd (MAB):

-er wordt zorg uitgesproken over de financiële houdbaarheid van de afspraken t.a.v. MAB, mede gezien de toenemende vraag naar het MAB

Transformatieopdracht Kennis- en adviesfunctie GGDrU:

-Het belang van deze transformatieopdracht van het GGDrU wordt erkend. Tegelijk wordt geconstateerd dat de transformatieopdracht in de voorliggende

begroting nog niet concreet financieel is uitgewerkt en dat inzicht ontbreekt in de bijbehorende investeringen, beoogde besparingen en verdeling van de kosten tussen gemeenten.

-Het is belangrijk dat gemeenten goed inzicht krijgen in zowel de inhoudelijke voortgang als de financiële impact. In dat kader wordt verzocht om periodieke rapportages en heldere duiding van structurele kosten voor gemeenten.

-Er wordt in dit kader gevraagd om het beschikbaar stellen van toegankelijke en actuele data, inclusief duiding via de Gezondheidsatlas en kwalitatief onderzoek.

-Daarnaast is er behoefte aan afstemming over inhoudelijke prioriteiten, zoals mentale gezondheid jeugd, vergrijzing en een gezonde leefomgeving, zodat deze aansluiten bij lokale uitvoeringsagenda's.

Taakindelingen en vergelijkbaarheid:

-De nieuwe indeling naar A-, B- en C-taken, maakt het minder eenvoudig om deze begroting te vergelijken met eerdere begrotingen. De GGDrU wordt verzocht in de definitieve begroting een duidelijke transponering of vergelijkingsmatrix op te nemen tussen de oude en nieuwe indeling.

Takenpakket is uitgebreid:

-de breedte van het takenpakket van de GGDrU baart zorgen. Het betreft hier niet alleen de wettelijke taken, maar ook de ambities. Juist nu financiële middelen nog verder onder druk staan, is een herbezinning op de kerntaken van de GGDrU van belang.

Advies raadsrapporteurs

Zodoende adviseren wij als raadsrapporteurs om, gezien deze beleidsarme begroting, in komende maanden als raad de nadere invulling en realisatie van deze (ontwerp)begroting en de communicatie hierover goed te volgen en, in dit kader, vooral kritisch naar de komende eerste Begrotingswijziging 2027 (na de zomer) te kijken.